

EXPUNERE DE MOTIVE

Calafatul își leagă trecutul istoric de marele eveniment al poporului român, câștigarea independenței depline a țării noastre, fiind timp de 9 luni teatrul unor încheștate operațiuni militare.

Astfel, la începutul lunii aprilie 1877, Guvernul de la acea vreme a adoptat toate măsurile dictate de împrejurări, de a intensifica lucrările de întărire a acestei localități, pentru a zădărnici o eventuală ofensivă a trupelor otomane în această zonă.

Decizia fermă de a transforma Calafatul într-un puternic bastion, ce avea să joace un rol primordial în timpul ostilităților cu Imperiul Otoman, a avut în vedere și faptul că orașul împreună cu satele din jur aveau posibilități multiple pentru aprovizionarea Armatei române. Fiind port la Dunăre, Calafatul era un centru important de unde aprovizionarea să facea ușor, deoarece pe aici se exporta o parte din produsele românești spre Turcia, Austria și mai departe. Existau de asemenea și căi de comunicație cu împrejurimile și Craiova, fapt ce a facilitat concentrarea cu ușurință a unităților militare române.

Întrucât Calafatul era un punct strategic de prim ordin, datorită poziției sale dominante pe malul drept al fluviului, pe care era situat Vidinul, au fost aduse aici mai multe regimente pentru a apăra acest punct strategic important. În acest sens în vederea unei apărări eficiente a Calafatului și eventual pentru bombardarea cetății Vidinului au fost construite puternice întărituri. Totodată, au fost instalate pe parcursul operațiunilor militare zece baterii de artilerie: “Carol”, “Elisabeta”, “Mircea”, “Ștefan cel Mare”, “Mihai Bravu”, “Renașterea”, “Independența I”, “Independența II”, “Perseverența” și “Basarabia”. Aceste baterii au fost puse sub comanda maiorului (general de marină) Nicolae Dumitrescu Maican.

Debutul operațiunilor militare a survenit pe faleză bătrânului fluviu, odată cu salvele trase la 8 mai 1877 de către bateriile de artilerie amplasate la Calafat ce aveau să prefigureze proclamarea Independenței de Stat a României la 9 mai 1877 de către Adunarea Deputaților și Senat.

La 15/27 mai 1877, cu ocazia vizitării bateriilor de artilerie de la Calafat, domnitorul Carol I a ordonat deschiderea focului asupra Vidinului, care a fost executat la ora 19:30 de către bateria “Carol”, urmate de bateriile “Mircea” și “Elisabeta”. Cu această ocazie, la prima lovitură a bateriei, regele Carol I a pronunțat faimoasa propoziție: „*Asta-i muzica ce-mi place!*”.

Ulterior sub comanda directă a maiorului (general de marină) Nicolae Dumitrescu Maican, bateria de mortiere “Perseverența”, a reușit să scufunde la 7 noiembrie 1877 una din navele escadrilei

otomane de pe Dunăre, monitorul cuirasat „Podgorița” ce se ascundea în dreptul insulelor ”Chiftele” din apropierea Vidinului. Odată cu monitorul cuirasat „Podgorița” au fost scufundate două șleपुरi otomane și un remorcher ce se aflau în imediata proximitate.

Această strălucită faptă de arme, a determinat pe domnitorul Carol I să viziteze la 7 mai 1878 locul unde au fost scufundate navele otomane, loc în care se află un monument ridicat în memoria marinarilor bateriei ”Perseverența”, pe care este gravat numele maiorului (generalului de marină) Nicolae Maican - Dumitrescu.¹

Ostilitățile militare începute prin bombardarea Calafatului de către turci la 26 aprilie/8 mai 1877, se vor încheia tot aici în ziua de 22 ianuarie/3 februarie 1878 când bombardarea Vidinului a precedat semnarea armistițiului ruso-otoman la 23 ianuarie/4 februarie 1878.

Tot la Calafat și-a găsit moartea de erou, sergentul Constantin Popescu, acesta fiind primul artilerist căzut în timpul războiului de la 1877-1878². Făcând parte din bateria 1 „Ștefan cel Mare”, a regimentului 1 artilerie, în memoria acestuia au fost construite două monumente ce sunt situate în Parcul Poporului din Calafat, în zona în care se află amplasată bateria „Elisabeta” și respectiv în incinta fostului Regiment 31 Dorobanți Calafat (azi Colegiul Tehnic Ștefan Milcu)³.

Alături de aceste monumente, în municipiul Calafat, se află ridicate încă un număr de cinci lucrări de arhitectură care au amintit și vor aminti generațiilor viitoare de jertfa supremă a ostașilor români pentru câștigarea independenței de stat a României. Este vorba despre monumentul “Războiul de Independență”⁴, monumentul (obelisc) ”Bateria Mircea”, monumentul “Centenarului Independenței de Stat a României”, monumentul (obelisc) “Bateria Perseverența”, monumentul “Marița”⁵.

Drept dovadă a rolului jucat de această localitate în Războiul de Independență, evenimentele organizate în perioada 3-7 noiembrie 2017 de Statul Major al Forțelor Armate, dedicate împlinirii a 140

¹ Revista “Marina Română” anul XXVI nr.5 (187) 2017.număr special, pg.4

² Cf. Colectiv (General-maior dr. Constantin Olteanu ș.a.) *Cronica participării armatei române la războiul pentru independență 1877-1878* – Editura Militară, București, 1977, p. 154 *apud* col.prof.univ.dr. Adrian Stroe, col. (r) Marin Ghinoiu, col. Gheorghe Băjenaru, *Enciclopedia Artileriei Române* – București: Editura Centrului Tehnic-Editorial al Armatei, 2013, p.49

³³ Col.prof.univ.dr. Adrian Stroe, col. (r) Marin Ghinoiu, col. Gheorghe Băjenaru, *Enciclopedia Artileriei Române*– București: Editura Centrului Tehnic-Editorial al Armatei, 2013, p.849-850

⁴ Monumentul “Războiul de Independență” este amplasat pe locul de unde în 1877 s-a deschis focul asupra cetății Vidin, iar trei obuze turcești trase asupra Calafatului au explodat în apropierea domnitorului Carol I.

⁵ Monumentul o prezintă pe Marița, fetița de origine română din zona Timocului care a murit împușcată de turci în localitatea Smârdan (localitatea Ionovo, regiunea Vidin, Bulgaria) în timp ce aducea apă soldaților români care au luptat în Războiul de Independență.

de ani de la Războiul de Independență și cinstirii memoriei generalului Nicolae Dumitrescu - Maican, au avut ca locație importantă municipiul Calafat. Astfel, în data de 7 noiembrie 2017 a avut loc un ceremonial militar și religios la Monumentul Independenței iar tot în aceeași zi simpozionul dedicat aniversării a 140 de ani de la Războiul de Independență a fost găzduit de Muzeul de Artă și Etnografie din Calafat ce se află în incinta Palatului Marincu.⁶

De asemenea, în semn de omagiu și respect față de contribuția adusă de Calafat în Războiul de Independență, Statul Major al Forțelor Navale, a încheiat un protocol de colaborare cu administrația municipiului Calafat, prin intermediul căruia în fiecare an, se vor organiza aici, activități comune dedicate evenimentelor de la 1877-1878.

Luând în considerare toate aspectele menționate anterior, vă supunem spre dezbatere și adoptare prezenta propunere legislativă ce își propune declararea municipiului Calafat ca "Oraș al Independenței". Acest demers reprezintă o reparație morală pentru toți locuitorii municipiului Calafat care consideră pe bună dreptate că municipiul lor merită această titulatură, așa cum Alba Iulia, a fost și va rămâne "Orașul Unirii".

INIȚIATORI

Nicolae GIUGEA – Deputat PNL

⁶ <http://www.radiooltenia.ro/moment-festiv-la-calafat-140-de-ani-de-la-victoria-impotriva-otomanilor/>